

การเขียนบทความทางวิชาการและบทความวิจัย

รัตนะ บัวสนธ์*

บทคัดย่อ

บทความทางวิชาการเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ ภายใต้อำนาจของใคร่ครวญเรื่องหนึ่งเพียงหัวข้อเดียวในสาขาวิชาชีพต่างๆ แต่บทความวิจัยเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้นจากผลการศึกษาวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมุ่งนำเสนอเผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารทางวิชาการเฉพาะทาง บทความทางวิชาการและบทความวิจัยมีส่วนประกอบและวิธีเขียนแต่ละส่วนประกอบต่างกัน การเขียนงานวิชาการทั้งสองประเภทนี้จึงต้องเข้าใจรู้จักส่วนประกอบ และวิธีเขียนให้ถูกต้องจึงจะทำให้ได้งานเขียนที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ อันส่งผลต่อการนำไปใช้อย่างกว้างขวางต่อไป

คำสำคัญ 1) บทความทางวิชาการ 2) บทความวิจัย

บทนำ

ผู้ที่ได้ชื่อถูกเรียกขานว่าเป็น “นักวิชาการ” (scholar) มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือ “การค้นคว้าศึกษาและเผยแพร่ความรู้สู่สังคม” ซึ่งการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการ บางทีก็เรียกกันว่าการวิจัยบ้าง การวิเคราะห์บ้าง และสำหรับการเผยแพร่ความรู้ (อันเป็นผลที่ได้รับจากการวิจัยวิเคราะห์) สู่สังคมนั้นอาจทำได้ด้วยการพูดในที่ประชุมทางวิชาการ และการเขียนเป็นเอกสารทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ และบทความวิจัย เอกสารทางวิชาการเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ จำเป็นที่นักวิชาการต้องรู้จักและปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ดังนั้นในบทความนี้ผู้เขียนจึงมุ่งนำเสนอเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการการเขียนบทความทางวิชาการและบทความวิจัย โดยมุ่งหวังว่าจะก่อให้เกิดความรู้จักและปฏิบัติได้ในหมู่บุคคลที่เป็นนักวิชาการยิ่งขึ้น

ศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ความหมายของบทความทางวิชาการ

บทความทางวิชาการ หมายถึง งานเขียนที่ผู้เขียนมุ่งนำเสนอเนื้อหาสาระเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว ซึ่งได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ แล้วผู้เขียนนำมาถ้อยเรียงเรียบเรียงเขียนขึ้น โดยใช้ภาษาเป็นของตนเอง หรือใช้ภาษาของบุคคลอื่น (ที่ผู้เขียนได้จากการศึกษาค้นคว้า) แต่นำมาเรียบเรียงใหม่อย่างต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เนื้อหาสาระที่นำเสนอ นั้นมีพื้นฐานอยู่ในสาขาวิชาการ/ วิชาชีพหนึ่งๆ เนื้อหาสาระดังกล่าวอาจเป็นความรู้ ข้อเท็จจริง หรือมุมมองทฤษฎีใหม่ๆ ที่ผู้เขียนค้นคว้า วิเคราะห์ได้มา หรืออาจแทรกความคิดเห็น ข้อเสนอของผู้เขียนก็ได้ บทความทางวิชาการเป็นงานเขียนที่มุ่งนำเสนอต่อกลุ่มผู้อ่านที่มีความเฉพาะเจาะจงในสาขาวิชาการ/ วิชาชีพหนึ่งๆ ผ่านการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ/ วิชาชีพสาขานั้นๆ

โดยทั่วไปแล้วบทความทางวิชาการ มักเป็นงานเขียนที่มีความกระชับ เนื้อหาไม่ยาวนัก เพราะเป็นเนื้อหาทางวิชาการ/ วิชาชีพเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพียงเรื่องเดียวตามที่กล่าวมา และถูกจำกัดด้วยเนื้อที่ จำนวนหน้าที่จะตีพิมพ์ลงในวารสารทางวิชาการ/ วิชาชีพดังกล่าว

ลักษณะของบทความทางวิชาการ

บทความทางวิชาการมีลักษณะสำคัญๆ ดังนี้ (<http://www.pantown.com>)

1. นำเสนอความรู้ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานทางวิชาการสาขาหนึ่งๆ ที่เชื่อถือได้ และมีหลักฐานอ้างอิง
2. เขียนในลักษณะวิเคราะห์วิจารณ์ ให้ผู้อ่านเห็นประเด็นหรือสาระสำคัญที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านรับรู้ ซึ่งอาจใช้ประสบการณ์ความเชี่ยวชาญส่วนตัวของผู้เขียน หรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ประกอบการวิเคราะห์วิจารณ์
3. จัดลำดับเรียบเรียงนำเสนอเนื้อหาสาระตามลำดับอย่างเหมาะสมชัดเจน
4. อ้างอิงและให้แหล่งอ้างอิงทางวิชาการที่ใช้ประกอบการเขียนอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการและจรรยาบรรณนักวิชาการ
5. มีการอภิปรายชี้แนะ กระตุ้นให้ผู้อ่านนำไปใช้ประโยชน์ หรือเกิดการสืบเสาะค้นหาความรู้ในประเด็นนั้นๆต่อไป

การเลือกเรื่องสำหรับเขียนบทความทางวิชาการ

การตัดสินใจเลือกเรื่องที่จะนำมาเขียนเป็นบทความทางวิชาการ นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าถ้าเรื่องที่เขียนบทความทางวิชาการไม่ดีหรือไม่มีประโยชน์ ย่อมทำให้กลุ่มผู้อ่านในวงวิชาการ/วิชาชีพที่เกี่ยวข้องไม่สนใจที่จะอ่าน และเมื่อไม่อ่านก็ไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ใดๆเลย ดังนั้นการเลือกเรื่องสำหรับเขียนบทความทางวิชาการ จึงควร ตระหนักพิจารณาตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ความสนใจใฝ่รู้ส่วนตัวของผู้เขียน การจะเลือกเรื่องใดมาเขียนเป็นบทความทางวิชาการนั้น ผู้เขียนต้องตอบตนเองให้ได้เป็นเบื้องแรกเสียก่อนว่าผู้เขียนให้ความสนใจต้องการรู้ในเรื่องนั้นๆจริงหรือไม่ เพราะความสนใจที่ต้องการที่จะรู้โดยส่วนตัวของผู้เขียนเองจะทำให้ผู้เขียนมีความสนุกและสุขกับการอ่านค้นคว้าอย่างตามคิด อันจะทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเป็นลำดับต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดการจดลำดับเรียบเรียงนำเสนอเนื้อหาสาระมาได้อย่างเป็นระบบ

2. ความทันสมัย เรื่องที่จะเขียนบทความทางวิชาการต้องเป็นหัวเรื่องใหม่ๆของวิชาการ/วิชาชีพนั้น คำว่าเรื่องใหม่ในที่นี้อาจเป็นข้อเสนอ แนวคิด หรือทฤษฎีใหม่ๆ ที่นักวิชาการชาวต่างประเทศในสาขาวิชาดังกล่าวนำเสนอไว้ แต่ผู้เขียนมีโอกาสได้อ่านศึกษาค้นคว้ามาก่อนและยังมิได้เป็นที่รู้จักมากนักในกลุ่มนักวิชาการของไทย

3. อยู่ในความสนใจของสังคม บางช่วงเวลาของสังคมอาจมีเหตุการณ์หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่งกำลังเป็นที่ถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์ ถ้าเหตุการณ์หรือประเด็นดังกล่าวนั้นอยู่ในสาขาวิชาที่ผู้เขียนปฏิบัติงานอยู่ การเขียนบทความนำเสนอความรู้ ความคิดเห็นของผู้เขียนจะทำให้เป็นที่สนใจและรู้จักในกลุ่มนักวิชาการ/ วิชาชีพดังกล่าวเป็นอย่างดี เช่น ถ้าอยู่ในวงวิชาการ/ วิชาชีพด้านการศึกษา ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคมช่วงเวลานี้ (พฤษภาคม – มิถุนายน , 2556) ก็คือเรื่อง การยุบโรงเรียนหรือสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีเด็กนักเรียนไม่เกิน 60 คน เป็นต้น

4. ความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้เขียน เรื่องที่ผู้เขียนจะเลือกเขียนเป็นบทความทางวิชาการนั้น ผู้เขียนต้องมีประสบการณ์และ/ หรือมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว เพราะจะทำให้ผู้เขียนสามารถเขียนนำเสนอแนวคิดของตน ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะได้อย่างลุ่มลึกรอบด้าน พื้นฐานความรู้และประสบการณ์ทำงานในสาขาวิชาการหนึ่งๆที่ผ่านระยะเวลามานานพอสมควร จะทำให้เกิดการพอกพูนสั่งสมความเชี่ยวชาญ ซึ่งสิ่งดังกล่าวนี้เป็นวัตถุดิบสำคัญยิ่งสำหรับเขียนบทความทางวิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ได้ดียิ่งขึ้น

ส่วนประกอบของบทความทางวิชาการและเทคนิคการเขียน

บทความทางวิชาการประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญๆ 5 ส่วน ได้แก่ 1) ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน บทคัดย่อ และคำสำคัญ 2) ส่วนนำหรือบทนำ 3) เนื้อหา 4) ส่วนสรุป และ 5) แหล่งอ้างอิง ซึ่งแต่ละส่วนมีลักษณะและเทคนิควิธีการเขียน ดังต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน บทคัดย่อ และคำสำคัญ

1.1 ชื่อเรื่อง การเขียนชื่อเรื่องของบทความทางวิชาการ ต้องตั้งชื่อเรื่องให้กระชับ ใช้ภาษาถูกต้อง และมีความครอบคลุมประเด็นของเรื่องที่จะเขียน การเขียนชื่อเรื่องอาจใช้คำหรือข้อความ เป็นโยคบอกเล่า หรือประโยคคำถามก็ได้ถ้าต้องการสร้างความสนใจให้ผู้อ่าน แต่ต้องคำนึงถึงความสอดคล้องครอบคลุมเนื้อหาสาระที่มุ่งนำเสนอเสมอ เช่น

- ก. วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงผสมผสาน
- ข. ตัวแปรการวิจัย.....แน่ใจหรือว่ารู้จัก
- ค. ทางรอดของโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ที่ไหน

1.2 ชื่อผู้เขียน ชื่อผู้เขียนต้องระบุชื่อจริง โดยทั่วไปแล้วจะเขียนไว้ด้านซ้ายใต้ชื่อเรื่องและไม่นิยมบอกยศ ตำแหน่ง หรือคำนำหน้าชื่อแต่อย่างใด

1.3 บทคัดย่อ การเขียนบทคัดย่อต้องใช้จำนวนคำไม่มาก แต่ต้องครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งหมดของเนื้อหาสาระในบทความ ความยาวของบทคัดย่อของบทความทางวิชาการไม่ควรเกินครึ่งหน้ากระดาษ A4 ทั้งนี้วารสารทางวิชาการบางเล่มอาจจะระบุจำนวนคำที่ใช้ไม่เกิน 400 คำ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาเขียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทางวิชาการเล่มที่ผู้เขียนมีความประสงค์จะส่งบทความลงตีพิมพ์เผยแพร่

1.4 คำสำคัญ การเลือกคำสำคัญที่จะเขียนต้องเป็นคำที่มีลักษณะเป็นแก่นกลางของเรื่องและมีจำนวนไม่มาก บทความทางวิชาการหนึ่งๆควรมีคำสำคัญไม่เกิน 5-8 คำ

2. ส่วนนำหรือบทนำ คือส่วนที่เป็นการวางพื้นฐาน ดึงดูด ชักชวนผู้อ่าน และบอกเหตุผลความเป็นมา วัตถุประสงค์ และเนื้อหาสาระที่จะเขียนในบทความ การเขียนบทนำที่ดีในบทความทางวิชาการควรมีความยาวไม่เกิน 2 ย่อหน้า นั่นคือมีความกระชับ ตรงประเด็น

3. เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของบทความทางวิชาการ เพราะเป็นส่วนที่ผู้เขียนจะต้องนำเสนอเกี่ยวกับความรู้ ข้อเท็จจริง การวิเคราะห์วิจารณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และ/หรือความเชี่ยวชาญอันเกี่ยวเนื่องมาจากประสบการณ์ทำงาน การนำเสนอเนื้อหาสาระต่างๆในเนื้อเรื่องต้องอิงอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีหรือหลักการทางวิชาการในสาขาวิชาชีพนั้นๆ และควรมีการอ้างอิงหลักฐานต่างๆ สนับสนุน การเขียนนำเสนอสาระในส่วนของเนื้อหานั้นอาจมีการใช้แผนภูมิ ภาพประกอบ หรือตารางประกอบการอธิบายก็ได้ แต่ต้องนำเสนอตามลำดับ มีการจัดเป็นหัวข้อหลัก หัวข้อรอง ซึ่งการจัดลำดับนำเสนอ นั้น อาจยึดตามขั้นตอน ทิศทาง หรือช่วงเวลา ขึ้นอยู่กับว่าเรื่องที่เขียนเป็นเรื่อง

เกี่ยวกับอะไร ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเรื่องที่เขียนเป็นเรื่องของระบบหรือกระบวนการบริหารจัดการ ก็ควรนำเสนอตามลำดับขั้นตอนเริ่มต้นจนถึงขั้นตอนสุดท้าย

นอกจากนี้การเขียนนำเสนอส่วนเนื้อเรื่องอาจแยกเป็นย่อหน้า จะมีจำนวนย่อหน้าเท่าใดก็พิจารณาจากเนื้อหาสาระที่จำเป็นต้องนำเสนออย่างลุ่มลึกรอบด้านเป็นสำคัญ แต่ในแต่ละย่อหน้าของเนื้อหาสาระต้องมีลักษณะสามประการ ดังนี้

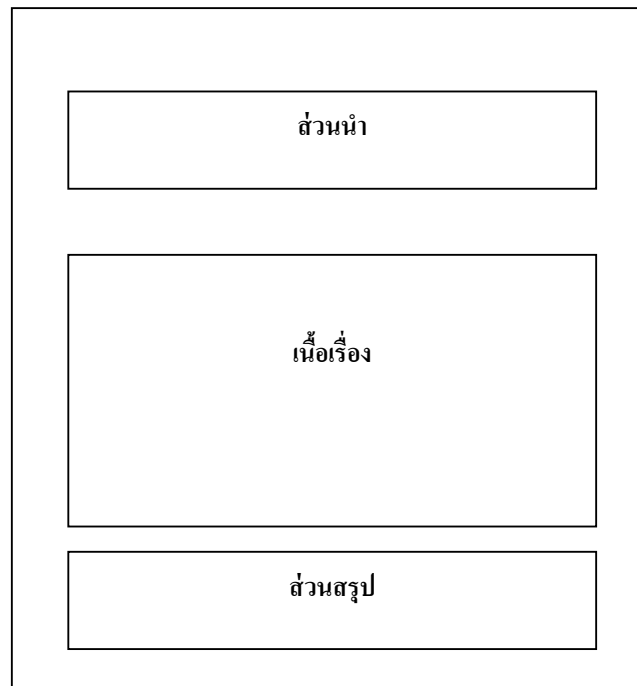
ประการแรก มีความเป็นเอกภาพ หมายถึง ในย่อหน้าใดย่อหน้าหนึ่งต้องมีใจความสำคัญหรือประเด็นหลักที่ต้องการนำเสนอเพียงประเด็นเดียว ส่วนที่เหลือเป็นส่วนขยายหรืออธิบายเสริมเท่านั้น

ประการที่สอง มีความเป็นสัมพันธภาพ หมายถึง ความต่อเนื่องสัมพันธ์กันของเนื้อหาสาระที่นำเสนอในแต่ละย่อหน้าต้องเชื่อมโยงกัน ข้อความหรือประเด็นหลักในย่อหน้าแรกต้องส่งต่อความสัมพันธ์ไปยังย่อหน้าที่สองต่อไปตามลำดับ (ขึ้นอยู่กับการจัดลำดับดังที่กล่าวมาแล้ว)

ประการที่สาม มีสารัตถภาพ หมายถึง ย่อหน้าหนึ่งในเนื้อเรื่องต้องมีสัดส่วนเนื้อหาสาระที่นำเสนออย่างเหมาะสม มีความยาวเท่าๆกันในแต่ละย่อหน้า และให้ความสำคัญกับประเด็นหลักมากกว่าข้อความส่วนขยาย

การจัดลำดับย่อหน้าที่ดีจะทำให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ติดตามเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนนำเสนอได้อย่างเข้าใจ

4. ส่วนสรุป เป็นการเขียนสรุปประเด็นเนื้อหาสาระทั้งหมดที่นำเสนอในส่วนเนื้อเรื่อง เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่า ผู้เขียนนำเสนอประเด็นสำคัญๆอะไรบ้าง นอกจากนั้น การเขียนส่วนสรุปก็ควรจะสอดคล้องกับส่วนนำหรือบทนำ และผู้เขียนควรเขียนในเชิงอภิปรายสอดแทรกจุดยืนความคิดเห็นของตนในเรื่องดังกล่าวไว้ด้วย นอกจากนั้น การเขียนสรุปตอนท้ายอาจจบลงด้วยประโยคหรือข้อความที่เป็นการเชิญชวนให้ร่วมมือ เล่นคำให้ขบขัน ใช้คำคม หรือใช้คำเสียดสีให้ผู้อ่านสะใจก็ได้ ทั้งนี้ความยาวของส่วนสรุปก็ควรให้มีขนาดเท่าๆกันกับส่วนนำ โดยส่วนเนื้อเรื่องมีขนาดความยาวมากที่สุด ซึ่งอาจเขียนเป็นแผนภูมิแสดงความยาวของส่วนนำ เนื้อเรื่อง และส่วนสรุป จากกรณีตัวอย่างสมมุติความยาวหน้ากระดาษ ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงตัวอย่างสัดส่วนการเขียนเนื้อหาสาระในส่วนนำ เนื้อเรื่อง และส่วนสรุปของบทความทางวิชาการ

5. แหล่งอ้างอิง การเขียนแหล่งอ้างอิงหรือบรรณานุกรม เป็นการบ่งบอกแหล่งที่มาของเอกสารต่างๆ ที่ผู้เขียนใช้ประกอบการเขียนนำเสนอเนื้อหาสาระที่ผ่านมา ทั้งนี้การเขียนบรรณานุกรมในปัจจุบันนี้นิยมเขียนตามระบบ APA (American Psychological Association) ซึ่งสามารถศึกษาวิธีเขียนได้ในเว็บไซต์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง การเขียนแหล่งอ้างอิงเป็นการป้องกันตัว และสะท้อนจรรยาบรรณทางวิชาการของผู้เขียน ในกรณีการนำเอาแนวคิดหรือความรู้จากบุคคลหรือแหล่งอื่นๆมาใช้ประกอบการเขียน เพื่อมิให้เกิดการฟ้องร้องทางกฎหมาย นอกจากนั้น การระบุแหล่งอ้างอิงยังช่วยบอกให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบการเขียนมากน้อยเพียงไร หรือนำประสบการณ์ส่วนตัวที่มีอยู่มาใช้ในการเขียน

นอกจากเทคนิคการเขียนบทความในส่วนประกอบแต่ละส่วนที่กล่าวมานั้น การเขียนบทความทางวิชาการควรคำนึงถึง ความสม่ำเสมอ ความซ้ำซ้อนหรือฟุ่มเฟือยของการใช้คำในแต่ละข้อความหรือแต่ละตอน การใช้วงเล็บภาษาอังกฤษที่ควรใช้และไม่ควรใช้ เช่น ไม่ควรใช้วงเล็บภาษาอังกฤษหลังหัวเรื่องแต่ละหัวเรื่อง แต่ควรใช้คำแรกที่ปรากฏบรรทัดแรกจากหัวเรื่องและใช้วงเล็บเพียงครั้งเดียว ต่อจากนั้นจึงใช้คำภาษาไทยอย่างเดียว ท้ายที่สุดผู้เขียนควรคงลีลารูปแบบการเขียนที่แสดงถึงความเป็นตัวตนของผู้เขียนอีกด้วย จึงจะทำให้งานเขียนของบทความทางวิชาการนั้นๆมีเสน่ห์น่าติดตามอ่าน

ความหมายของบทความวิจัย

บทความวิจัย (research article) หมายถึง งานเขียนที่นักวิจัยหรือผู้เขียน เขียนขึ้นจากงานวิจัยของตนเองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเผยแพร่งานวิจัยให้นักวิชาการหรือนักวิจัยในสาขาวิชาการ/วิชาชีพเดียวกันได้รับรู้ โดยเขียนให้มีขนาดความยาวภายใต้เนื้อที่ที่วารสารทางวิชาการเล่มที่ประสงค์จะลงตีพิมพ์กำหนดไว้

ลักษณะของบทความวิจัย

บทความวิจัย มีลักษณะคล้ายกันกับงานวิจัยของนักวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา แต่แตกต่างกันในรายละเอียดของความยาว หรือส่วนขยาย และส่วนประกอบบางส่วนที่ในบทความวิจัยไม่จำเป็นต้องเขียนไว้ เช่น กรอบความคิดเชิงทฤษฎีในการวิจัย ตัวแปรต่างๆในการวิจัย ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย รวมทั้งตารางการวิเคราะห์ที่มีเป็นจำนวนมากจากงานวิจัย บทความวิจัยเป็นงานเขียนเกี่ยวกับงานวิจัยที่มีลักษณะกระชับตรงประเด็น โดยครอบคลุมส่วนที่เป็นปัญหาการวิจัย วิธีการดำเนินงานวิจัย ผลการวิจัย การอภิปรายและข้อเสนอแนะเป็นต้น โดยทั่วไปแล้วบทความวิจัยที่เขียนจะต้องมีความยาวประมาณ 10 -15 หน้ากระดาษ A4

ส่วนประกอบของบทความวิจัยและเทคนิคการเขียน

การเขียนบทความวิจัย ต้องเขียนให้ผู้อ่านเกิดความกระจ่างว่าปัญหาการวิจัยคืออะไร นักวิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยหรือหาคำตอบให้กับปัญหาการวิจัยนั้นอย่างไร ผลค้นพบคืออะไรหรือมีลักษณะเช่นไร และผลที่พบนี้ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น มีความหมายและความสำคัญเพียงไร ดังนั้นการเขียนบทความวิจัยจึงมีส่วนประกอบที่สำคัญๆได้แก่ 1) ชื่อเรื่องและชื่อผู้วิจัย 2) บทคัดย่อ และคำสำคัญ 3) บทนำ 4) วิธีการวิจัย 5) ผลการวิจัย 6) อภิปราย วิเคราะห์ผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ 7) เอกสารอ้างอิง ในแต่ละส่วนมีเทคนิคการเขียน ดังนี้

1. ชื่อเรื่องและชื่อผู้วิจัย ชื่อเรื่องของบทความการวิจัยต้องเป็นชื่อเดียวกันกับรายงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ เช่นเดียวกันชื่อผู้วิจัยหรือชื่อผู้เขียนก็ต้องเป็นชื่อเดียวกันและเขียนชื่อโดยไม่มีการใส่ตำแหน่ง ชั้น ยศ กำนำหน้า แต่อย่างใด

2. บทคัดย่อและคำสำคัญ บทคัดย่อในบทความวิจัยมีลักษณะคล้ายกันกับบทคัดย่อใน

งานวิจัย แต่มักมีจำนวนคำจำกัดหรือน้อยกว่าตามที่วารสารทางวิชาการแต่ละเล่มกำหนด โดยทั่วไปแล้วการเขียนบทคัดย่อต้องกล่าวถึงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหรือผลการวิจัย สำคัญของผลวิจัยและข้อเสนอแนะ การนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งนี้การเขียนส่วนเหล่านี้ต้องเขียนเป็นความเรียงใช้ข้อความสั้นๆ กระชับ และเขียนเป็นแถวต่อเนื่องกันภายในหนึ่งย่อหน้าเท่านั้น สำหรับคำสำคัญนั้นจะเขียนเป็นหัวข้อใหม่อยู่ใต้บทคัดย่อมุมล่างขวา คำที่จะระบุว่าเป็นคำสำคัญ ก็คือ คำเรียกชื่อตัวแปรที่จะปรากฏอยู่ในส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระของบทความวิจัยนั่นเอง

3. บทนำ คือ การเขียนให้ผู้อ่านทราบถึงเหตุผลความเป็นมา หรือมูลเหตุจูงใจในการวิจัย และปัญหาหรือคำถามการวิจัย การเขียนส่วนนี้ก็คล้ายกันกับการเขียนเหตุผลความเป็นมาและปัญหาการวิจัยในรายงานวิจัย เพียงแต่ต้องเขียนให้สั้น กระชับยิ่งขึ้น ทั้งนี้การเขียนส่วนนี้มักมีความยาวไม่เกินสองหน้ากระดาษพิมพ์ของวารสาร

4. วิธีการวิจัย การเขียนส่วนนี้เป็นการบอกให้ผู้อ่านทราบว่า ผู้วิจัยมีวิธีการหาคำตอบให้กับปัญหาหรือคำถามการวิจัยอย่างไร ดังนั้นจึงต้องเขียนให้ครอบคลุมถึงแหล่งผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือเก็บข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล (หรือวิธีการทดลอง) และการวิเคราะห์ข้อมูล

5. ผลการวิจัย เป็นการเขียนเพื่อแสดงให้เห็นถึงคำตอบที่ได้รับจากวิธีการวิจัย คำตอบที่กล่าวนี้ต้องสอดคล้องหรือตอบปัญหาการวิจัย ดังนั้นการเขียนส่วนของผลการวิจัยในบทความวิจัยจึงมุ่งเสนอเฉพาะผลวิจัยหลักๆ ที่สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย การนำเสนอผลวิจัยอาจใช้ตาราง แผนภูมิ หรือรูปภาพ โดยใช้ข้อความบรรยาย อธิบาย ประกอบ ทั้งนี้จะใช้ตาราง แผนภูมิ หรือรูปภาพมากขึ้นเพียงไร ต้องพิจารณาจำนวนหน้ากระดาษด้วย เหตุเพราะว่าสิ่งเหล่านี้มักจะใช้เนื้อที่ของบทความวิจัยค่อนข้างมาก

6. อภิปราย วิเคราะห์ผลวิจัยและข้อเสนอแนะ การเขียนส่วนนี้เป็นการอภิปราย วิเคราะห์ ผลการวิจัย คือ การเขียนเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าเพราะเหตุใดหรือทำไมผลวิจัยจึงปรากฏเช่นนี้ เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ผลงานวิจัยโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีหรืองานวิจัยของบุคคลอื่นๆ ที่ทำการศึกษาไว้ ตลอดจนประสบการณ์ตรงที่นักวิจัยมีอยู่เป็นหลักฐานสนับสนุนการอภิปราย นอกจากนี้ ต่อจากการอภิปรายวิเคราะห์ผลการวิจัยก็ต้องเขียนเสนอแนะถึงแนวทางที่ผู้อ่านจะนำผลการวิจัยไปใช้อีกด้วยเช่นกัน

7. เอกสารอ้างอิง เป็นการแสดงหลักฐานแหล่งที่มาของเอกสารที่ใช้ประกอบการวิจัยเรื่อง

หนึ่งๆ เอกสารอ้างอิงในบทความวิจัยเป็นเพียงส่วนหนึ่งจากเอกสารอ้างอิงในรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ กล่าวคือ เป็นเอกสารที่กล่าวถึงหรือมีปรากฏเฉพาะในบทความวิจัยครั้งหนึ่งๆเท่านั้น ซึ่งปกติแล้ว เอกสารอ้างอิงส่วนนี้ต้องสอดคล้องกับที่อ้างอิงถึงในส่วนที่เป็นบทนำและวิธีการวิจัย

สรุป

การเขียนบทความทางวิชาการและบทความวิจัย เป็นการเขียนเพื่อนำเสนอเนื้อหาสาระทางวิชาการและการวิจัยให้กลุ่มผู้อ่านที่เป็นนักวิชาการในกลุ่มสาขาเดียวกันได้รับรู้ โดยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการเฉพาะสาขานั้นๆ การเขียนบทความทางวิชาการและบทความวิจัยต้องคำนึงถึงความครอบคลุมส่วนประกอบหัวข้อต่างๆ ความชัดเจน กระชับในการใช้ภาษา ความเป็นลำดับต่อเนื่องของข้อความที่ปรากฏ ตลอดจนการนำเสนอความคิดใหม่ๆของผู้เขียนหรือผู้วิจัยประกอบการเขียนบทความทางวิชาการ หรือบทความวิจัยให้ได้ค่านั้นจำเป็นต้องฝึกฝน และศึกษาเรียนรู้จากตัวอย่างต้นแบบที่มีอยู่ บทความทางวิชาการ และ/หรือบทความวิจัยที่ดีนั้นกว่าจะปรากฏให้เห็นก็ขึ้นอยู่กับ การจรดปากกาเขียนคำแรกเป็นครั้งแรกของผู้เขียนเสียก่อน ถ้าปราศจากซึ่งการเริ่มต้นการเขียนไปจนเลยจะมีงานเขียนที่ดีให้เห็นได้

“ จะเสียเวลาอ่านอยู่ไปไป ทำไมไม่เริ่มต้นเขียนเสียที ”

เอกสารอ้างอิง

<http://home.kku.ac.th/thai> “ บทความวิชาการ ” สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2556.

<http://www.pantown.com> “ บทความวิชาการคืออะไร ” สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2556.

คารเรศ บันเทิงจิตร การเขียนบทความทางวิชาการ <http://61.19.86.230/km/images/data/content2>.

สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2556.

สมบัติ ทิมทรัพย์. การเขียนบทความวิชาการและบทความวิจัย <http://research.eau.ac.th/pdf/km>

สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2556.